
KÖPRÜLÜ KÜT.
675
M. ASIM BY.

دستور

هذه استغاثة بالشيخ عبد القادر الكيلاني قدس سره وهي مجربة لهزيمة العدو وبهمته
الشيخ المذكور بسم الله الرحمن الرحيم يا شيخ عبد القادر يا محي الدين يا قطب الوقت يا غوث
الزمان يا امام المكان امام المكان يا فرد وقته يا من قدمه على رقبة كل ولي الله تعالى
يا عالي المنزلة يا فتى يا شريف يا من افتقر اليه الخاص والعام يا شفيع يا من
تواضع له جميع الاولياء يا من له التصريف العام يا من له العزل والنصب يا مالك
الزمان يا امام المكان يا قائم بامر الله يا وارث كتاب الله يا نائب رسول الله
يا من السماء والارض مائدته يا من اهل الوقت كلهم عائلته يا من هو الجبل الراسخ
يا من دعي في الملكوت بالباز الاشهب يا قطب الاقطاب يا من ببركته يحرس الله الارض
برها وبحرها يا من يدعونه يرحم الله الخليقة برها وفاجرها يا صفوة الله الملكوت
يا صدر الحضرة يا امين الوجود يا شيخ الشيوخ يا من هو على قدم جده المصطفى
صلى الله تعالى عليه وسلم يا كريم الجدين والطرفين يا امام الفريقين يا قطب الخافقين
يا من حماه الله تعالى من الالتفات الى الدنيا وزخرفها يا من سبقه مشهود يا من
نوره موفور يا من سهمه صائب يا من رمحه جارح يا من فرسه مسروج
يا من سلاب الاحوال يا بحرا لا ساحل له يا شيخ الكل يا شيخ الجن والانس
والملائكة يا متكلم عن يقينه لا شك فيه يا من تكذيبه سم قاتل للمكذبين
وسبب لذهاب الدنيا والاخرة يا سياف يا قتال يا مباركا يا مخبرا عن
الغيوب يا من لم تطلع الشمس حتى تسلم عليه يا ماحي يا محب يا ذاكر الله تعالى

يا محي

يا من لا يرد السائل يا من اخذ عهدا على الله لمريديه بالتوبة يا من وعده الله ان يدخل
مريديه الجنة يا من بيضته بالالف والفرخ كذلك لا يتقوم عليه احد يا ساتر عورات المريدين
يا من وهب الله له مريديه في يوم القيمة يا من يمن على مريديه كالسماء على الارض
يا من عاهد الله بان من تمسك بذيله نجا يا من كاشف الكربة يا فارج الشدة
يا قاضي الحاجات بفضل الله وكرمه اقض حاجتي باذن الله وبحرمة الله وبرضاء الله
وامددني في قضاء حاجاتي كلها بحرمة سيدنا وسندنا رسول الله خير
خلقه وصل اللهم وسلم عليه وعلى اله وصحبه اجمعين
والحمد لله رب العالمين

هو

اولادی علوم ایدردی وکندو نفسنی کبی انجویه ذکر اد صلوة انجویه وذکر اد وعظ ونصیحت انجویه دمکله تعلیمه
ایتمزدی وخیراتی دخی ایتدرلر ایدردی مجلسه وارد اولدقده قنغی محل بیتسه اولور جلوس ایدردی صدره طالب
اولمازدی مجلسده بولنان کیمسه لرک هر برینه اظهار بشاشت واکرام ایتمکله هر بری ظن ایدردیکه حضور
کندندن اکرم کیمسه اولمیه بو مرتبه استجلاب قلوب ایدردی اب رحیم کبی شفقت ایدردی برکیمسه کندو
حاجتیه حاجتیه حضور وغرض ایتسه تمامجه کلامنی اصغا واستماع ایدردی نه حاجتی وار ایسه سویلیوب
دیو انتظار ایدردی صاحب حاجت یوز چویرمدکجه فخر عالم یوز چویرمزدی برکیمسه عرض حاجت
ایلدکده استدوکی شی بولنورسه احسان ایدردی بولنمزسه کلام طیب ایله مطیب ایدردی جمله امتک اصل
محبتنه عنوتنه برابر ایدی اظهار بشاشت جملهیه عموم اوزره ایدی کمال ترتیبده جملهیه والد مشفق
کبی ایدی مجلس شریفی مجلس حلم وحیا ایدی کیمسه حضورنده رفع صوت ایتمزدی ان الذین یغضون
اصواتهم نظمی ایله مؤدب ایدی ومجلس صبر وامانت ایدی لسانیه متعلق کلام اولمازدی برکیمسه دن
مجلسنده ذلت صادر اولسه اشاعت اولنمزدی بر برلرینه تقوالرینه کوره محبت ایدرلردی کباره توقیر
وصغاره مرحمت ایدرلردی ودخی فخر عالم حضرتنه مجمع اولنلر کرک اصحاب واحباب وکرک اعراب وغرب
بشاشت ایدردی وجملهیه سهولت اوزره ایدی سیئ الخلق وکل ایدی نمازده غیری رفع صوت ایتمزدی
فحش سویلمزدی وکیمسهیی تعییب ومدح ایتمزدی لایق اولمیه شیده سؤال اولنورسه تغافل ایدردی
سائلی تخجیل ایتمزدی نفسنی تفضیل اوچ شیده زیاده ابعاد ایدردی اول ریا وسمعه دن زیرا مؤدیه
غیری یه التفاتی یوغیدی ثانیا دنیا تکثیرینه التفاتی یوغیدی کمال توجهی مولای کبیر المتعال
درکاهنه ایدی ثالثا مالایعنیه التفات ایتمزدی کشینک مالایعنیی ترکی حسن اسلامندندر دیو
غیرلری دخی مالایعنیدن تنفیر ایدردی وجملهنک اوچ شیده امیر ایتمشدی کیمسهنک ذم ایتمهدن
وبر عملی تعییردن وکیمسهنک عیبنی تفتیشدن وثوابی اولمیان کلامی سویلمزدی سویلدکده جمله اصحاب
سکوت ووقار اوزره باشلرین اشاغی ایدرلردی بر برلریله سویلشمزلردی سوز ادبندن حذر ایدرلردی
کلامنی تمام ایدوب فیصل ویردکده سؤالی اولان سؤال ایدردی بری سؤال ایتدکده غیرلر سکوت
ایدردی جملهنک آخرندن اولان کیمسهنک کلامی اولندن اولان کیمسهنک کلامی کبی نشاط اوزره ایدی
ملالت اوزره دکل ایدی اهل جاهلیتی ذکر ایدوب تعجب یا تبسم ایتسهلر تعجب وتبسم ایدردی
مؤانست کوستروب انلری تلطیف ایدردی غربای اعرابک غلظتنه تحمل ایدوب عطیه ایدردی
وطالب حاجته اعانت ایلمکی امر ایدردی وکندویه اولان مدح وثنایی قبول ایتمزدی مکر افراطدن
نبی اولسه رسول اولسه کبی نصاری عیسییه ایتدیکی کبی افراط ایدوب الله دیدیلر کفردر یا خود ثنایی
ایله ممدوحه قبول ایدردی منافق ثناسی دروغی دکلدر یقولون بافواههم
ما لیس فی قلوبهم نظمنک اما صادقلر ایدر یا خود ثنا ایدنه

یا خود ثنا ایدنه فخر عالمه احسان صوری کورمش اوله ثناسی مقبول اولوردی احسان صوری دنلوری
اکر احسان معنویسنده برمؤمنه حالیده کلدر حضورنده کلام اولنسه معصیت اولمادقجه استماع ایدردی
حضرت علی بیوررکه فخر عالم سکوت ایلدکده دورت نسنهیه مبنی ایدی بری حلم دریعنی کفره یا خود
اهل بادیهدن محرکات غضب کلمات صادر اولدقده حلیم اولدقلرندن سکوت ایدردی ایکنجی حذر در
یعنی اطرافنده کلنلرک احوالی معلوم اولمغله حذر ایدوب
سکوت ایدردی واصلاح امت بالنبوه سکوتندر القناعة سیف لاینبو
وسیم مرتبه امتی انجویه دنیاده واخرتده خیر اولانلری التزام ایدوب
اول صمرده بذل المجهود ایدردی اوچنجی تقدیر دریعنی امتی حقنده
نظر ومرحمت وکلامنی تسویه ایتمک انجویه سکوت ایدردی
دوردنجی تفکردر یعنی امور دنیا وامور آخرتدن فوت اولان
وباقی اولان نه شیدر دیو تامل ایتمک انجویه سکوت بالجمله [illegible]
ایدردی اما تفه فخر عالمه حلم ایله صبر جمع [illegible]
ایتمش ایدی جاهلیهدن مطلقا اعدادن صادر اولان
شرارتنه صبر وصبرنه اولانه تسویه دیو فا کبی صبر مفتاح الفرج
واردا الدرجنی انه عنا [illegible] هو هله الحمد لله اولا واخرا وعلی رسوله الکریم
افضل الصلوات وانوامی التسلیمات والبرکات معلوم اوله که قلم صاحب صفت ظفر اثر
مضمار ربانیدن ذو اللسنه واقصی عنده شرق وغربه سیر ایتمهده ذو القرنیه
الکمه شیمه بالاجابه نبوت آفتاب جهانتاب رسالت حضرتلرینک
شمائل شریفهسنی غایه ابلاغ ایله عجزینی اقرار ایدوب بحر اوصاف جمیلهسندن قطره مقدارینی
بیان ایله کتب عنانه اسب بیانی ایلیوب توقیف القلم
زمره سیله طوطی اسود المنقار الحمد لله علی التوفیق

لمنقه المفتقر ایوب کلاوده
کتبه لسانه ایلدر
عفی عنه

حمد کتاب سبحهٔ صبیان

بسم الله الرحمن الرحیم

نام خدا ذکر ایده لم ابتدا / منزل مقصوده او در رهنما
نام خدا اولسه اساس کلام / آکا بناء نوع اولسه تمام
نام خدا جان و دلی شاد ایدر / جمله لغات اهلی آنی یاد ایدر
حمد و ثنا منت و شکر و سپاس / لایق او آن خالق جن و اناس
اوله که بنی آدمه ویردی لسان / تا ایده لر ذکرینی ورد زبان
علمله حکمت ویروب ایتدی کرم / علّم ما لم یعلم بالقلم
نعمتنک سفره سی برّ و بسیط / حکمتنک قطره سی بحر محیط
قوللرینه رحمة چوق پادشاه / جنته کوسترمک ایچون شاه راه
عالمه کوندردی رسول امین / هم آکا ایندردی کتاب مبین
خلقی بری قلدی ضلالتدن اول / حقی عیان ایلدی کوستردی یول
راه هدایتده سراج و منیر / یوم قیامتده شفیع و نصیر
امتی حقنده دعاسی قبول / احمد المحمود محمد رسول
صلّ علی صفوة خیر الانام / ربّ و سلّم بالتمّ السلام
ثم علی الآل و اصحابه / المتحلّین بآدابه
نجم هدا ایدر آنک هر بری / مذهب حق اوزره ایدر رهبری
تمام

سبب تألیف نظم کتاب

نام خدا چونکه بزه ویردی تاب / ذکر ایده لم باعث نظم کتاب
علم لغت امر مهم اولمغین / حفظنی تسهیل ایچون اهل یقین
نظمله برنجه لغت یازدیلر / سلک معانیده درر دیزدیلر
فتح صبی کیمی اوقیوب حفظ ایده / عائد اولور آکا نتیجه فائده
ضبط لغاتیله اولور بهره دار / وزنله نظم ایچره بولور اقتدار
لیکن آنک اکثرینک معنیسی / اولمغله ترجمهٔ فارسی
فهم ایده مز آنی بو اهل دیار / اوله خصوصا اوقیانلر صغار
حفظه خللدر بو دخی واقع / ترجمه لفظ اوزره مقدم اوله
یاخود آرده اوله فاصله / وزن ایچون ایراد اولنه لفظله
گرچه سلکنده کلور نی نظیر / لیکن اولور ضبط لغاتده عسیر
ایدی بو منظومی بو عبدی فقیر / لطف الهی ایله یزدم لطیف
نظمی خصوصنده ایدوب اهتمام / احسن ترتیبله ویردم نظام
لفظ مقدم عقبنجه همان / ترجمه سی بولدی آکا اقتران
لفظله معناسی ایدوب ازدواج / قلمدی شرح و رقمه احتیاج
ابن فرشته لغتی کبی کنج / اولدی و قرآن لغتی ایتدی درج
برنجه بحر اوزره آچوب پر و بال / قطعه لری اولدی سفینه مثال
قطعه تمامنده دخی آشکار / هم لقبی بحری و هم وزنی وار
خیر ایله یاد ایدکه سبب اوله / سبحهٔ صبیان آکا هم آد اوله
نظم سلیس اوزره بو روشن کلام / عون خدا ایله چون اولدی تمام

اصل نظردن دخی بودر رجا ایلیه اصلاح كوربحكه برخطا
مفتعلن مفتعلن فاعلن زورق وزنیله بو بحره صالن

بحر رجز

الله تكری براسم رحمن قدوس اری برنعت سبحان
باری وفاطر یارادیجیدر واقی وعاصم حافظ نكهبان
انشا یرتمق ایمان اینمق جنت راوجمق فردوس بستان
شمس ذكا كون بدرو قمر آی كوكب ستاره دری درخشان
لجی درین صو هم لجه دریا نار وجحیم او دهم جمعی نیران
سربال كوكلك سكال اولجك قرطاس كاغد قسطاس میزان
عائل كدا در سائل دلنجی راجل پیاده عاجل شتابان
صعلوك عیرك معناسی كوجدر سهل ویسیرك مفهومی آسان
ذنبی كثیر جوقدر كناهم قلبی شتت كوكلم پریشان
مستفعلاتن بحر رجزدر بلمك كركدر نظمله اوزان

بحر هزج سالم

رسول ایلچی وپیغمبر لوا سنجق علم بیراق دلیل هادیدر رهبر وراخلف افترا اویماق
سوی طوغر سوی غیری سوا اورتادخی یكسان ندی عذر رشدی ایكلق سرحی ایرمق زر اطراق
منكس سركون ایدن ملك بوزاو مستوله دوشن
خوف كبرلی جلی اوشن سنی بوجه دلی الجاق

جم استه قعالن دیبا وسندس انجه دیبادر
دقیق اوفق رقیق انجه عریض انلو ورق یبرق
ندر خنصر كوجك برمق بنی بنصر بیله وسطی
شهادت برمغی سبابه ابهام اولدر باش برمق
اصابع جمله برمقلر انامل اوجلری اولدی
دخی ساعد بلك یدال عقب اوكجه ظفر طرناق

فرات

فرات عذب طتلو صو اوجاج وملح آجی صودر
سغب آجلق شبع طوقلق سمین یاغ اولدی سم اغو
ذنب قویرق فخذ اویلق ركب قاسق ابط قولتق
ذراع اندازه وقولدر قفا انكسه عضد بازو

البحر الهزج

اصیل اخشام اكندو آره سیدر
غلس ظلمت قبس اود پاره سیدر
دلوك والشمس كون دوشمه سیدر
عشور وتفقس ابو طانمسیدر
حنین كوكلك تنافس رغبت ایتمكدر
فرق قورقو خشوع اوكین كوزتمك
غلام اوغلان وقولدر جمعی غلمان
ولد اوغلان وقولدر هم جمعی ولدان
كواعب جمع كاعب سول قز اوغلان
اهرانته بلور متش اوله نشیان
حلیل اردر حلیله عورتیدر
مخاض اغلان طوغرمق حمیتدر
اولو الالباب عقل ایسلریدر
ذكی وطیب وطاهر اریدر

اعزه جمع عزیز و اذل جمع ذلیل
عزیز اولو قوی قلیل و لی خوار
عرض متاع و قماشدر کفاف زاد ارزاق
مثابه مجمع و مرجع مثوبه مزد و جزا
خوار صوت و بقر در زفیر صوت حمار
صعید یر یوزی اولدی و صدید بش سرا
مراودت طلب ایتمک ولوج کرمکدر
عنت مشقت و شتم عنت کناه زنا
مفاعلن فعلات مفاعلن فعلات
بو بحر مجتث مجنون مسخر اولدی سکا
تم

بحر الرجز

کافور جنت چشمه سی نهر و نهر ارماغ چای
ناطور باغ بکجیسی زجر سور بجد زجر های
فتاح بن و اجر فراز الق قاجیجی
دراجون ارضا جیجی بو تره عنز مغنیه کدا
فوج و فریق و فرقه هم امت جماعت زمره در
تله عصابه نشز و حزب بو فرقه معشر الای
عقبی رضا خوشنود لغو عقبی اجری اهم عاقبت
بین بسین بشیش روشن اجوق هیین قلای

گنود نسنکی تفت صعلوک قارنی حریص
وجه مرتبه ابتی فقیهدر دانا

ومنه ایضا

حنان رحمه و رزق و قار هیبتدر
محال قوت و مکر و عذاب قدرتدر
جنان روح زمیر و خلد فواد کوکل
جبل کورده جبل طاغ جبله خلقتدر
مداد حبر مرکب انبور سفر و کتاب
قنوت یعنی دعا و سکوت طاعتدر
مفازه قورتلجق یر تبار و ویل هلاک
کبد جکر دبه او یکن کبد مشقتدر
وبیل قالی شدید و ثقیل و کل اغر
خبال رنج و فساد و وبال ثقلتدر
حرب ارینه حجت ایدیجی عورتلی
فصیله قوم قبیله وسیله قربتدر
زنیم نسلوکسیدر لئیم اکا بکزر
ملاء اولو کشیلر هم ملا جماعتدر
تم
باغ معارفده اصانن جمع اشا قبره بلین
مستفعلن مستفعلن بحر رجزدر جافزای
دن

ومنه ایضا

کانج یوز یبنی بور ترآن طانج یاوز مانج ایو
کادح در یشوب کسب ایدن شانج بولن دو قرم اولو
ازهر اغرق بوز لیدر زهر آو غر اینیلیدر
اخضر یشیل ازرق کبود احمر قزل اصفر صرو
ابرص الی ابلوکشی اشهل الا کوزلودر
اجرد نه قلینه بنلودر امرد صقالسز ساده رو
اکمه انادن کور طوغن تبهو جبیل بازطوغان
عقابه طوشنجل دکل ارنب نه طوشان دجاتیو
تمهید هموار ایلمک تحریر ازاد ایلمکدر
ابتر صوکسن خیر و اولاد قالمیان اولو
ومنه ایضا
ابکم اصم دلسز صاغر اسمع اشیت لغو اولو
بایش قتی حاجتلدر صاحر بلبل هدهد خور خور
سارب جقوب ظاهر اولان هم نکص دونمک عطف یان
طائف جیسش کیجه کزن زنجی سود حبشی یورر
نمل اقجین یبراه کوز کوشی عیبا موت جمعی عبن
حورا کوزی قاره تنی عاقبیده اولاد جمعی حسر
فنهم تفقه انکلمق تجسم تفکه طکلمق
ضحضح بلکه خشلمق اصطیل مصلقد اخر
دن

البحر المتقارب
[illegible]

هشیم اوت قورودی حصرم قوروق
ضریع اغولو اوت قند شنجبان
مهیمن نگاهبان امین ایدیجی
مسیطر مسلط ملک شهریار
ربیبه اگی قز امه جاریه
عشیره نه قوم قبیله تبار
خلیل و حبیب صدیق اولدی دوست
انیس قریب و رفیق اولدی یار
جنود و جرید رکو گللو کشی
شجاع و مبارز بهادر برار

ومن ایضا

رفیع و علی یوجه سید اولو
صفی و نقی پاک جید ایو
صمیم سوید اکو کل اورتسی
تمیز فضیلت سلو یخشی خو
ندر ضحک گولمك بکا اغلمق
انین اگلمك اسف تاسف
مطوف و عنبی فیو الی یقین
رطب یاش خرما و یابس قورو
عدس مرجمك اولدی حمص نخود
غبیرا ایه کم دخن اززل هم اوه

هد

حجیر و ظهیره گوندز اورتسی
سموم ایسی یلدر حمیم ایسی صو
سکینت وقار ایله آرامدر
معاذ آخرتدر رهوا آرزو
قونسات جرس جگ جرس بگجلر
تجسس تجسس کبی جوست جو
بحار معارفده غواص اولان
اولور حقه طبعی درن طلو
اولور
عشم

ومنه ایضا

ازز
وسع طاقت قهر ارقا جنب یان
نجب حاجب عدن الی قامت مرکز جین
وحی اشارت هم رسالت وحی الهام ایلمك
تمتری شك ایدیجیدر مریه شك ظن گمان
روح جبرائیل عیسی روح بردرلو ملک
روح حق امر حکمی روح قرآن روح جان
ام حسبتم صندیکز حسبه سیدر اکا
حیثما هر قنده مهما هر نه اذما هر قچن
سلکو ایلك سلك و تعمیق سلخ اخراج ایلمك
عضض صرمق عصر صقمق عصر ایکنده و هم زمان
تمت
زمان

البحر الرمل

زنجبیل اوچمق شرابی سلسبیل آنده بکار
کوثر اوچمق ارمغی ارمقلر انده آقار
اثل یلغون آنجدر خمط مسواك آغجی
هم سفرجل ایوه تفاح الما در رمان انار
ابتلا اکسکلك دانتمك امتلا طولمقدر
مستخف سنفر نوز قودب ایدن بی قرار
محتش ایلك ایدیجی مخبت تواضع ایدیجی
ابتلا درصنامق هم امتحان و اختبار
فاعلاتن فاعلاتن فاعلن بحر رمل
وزنی بودر بولغل ازبر ایت کل یادگار
عشم

الثنا ذی جاغز شمق ربع منزلدر قناق
ظعن کوچمک عد و یلمک خیل عسکردر جری
شق یارمق دق دوکمک صفر دیرمک فتق
رق بنده رق یازو یازلان یوفقه دری
ربوه یوکسک یر سما کوک کوردوزن قصر کوشک
جائمین خامد تولی اولیلر حی دری

بحر منسرح

قسط سوی طغریلق مرصد مرصاد یول
صبغ بناهم فاتق دار سرا عبد قول
دائب قانت موطع فاطن فاره ذکی
نهیه لب عقل الباب نهی در عقول
شد وثاق اولدی بند موثق میثاق عهد
سلسله زنجیر در عقد دوکم جل چول
طود علم طاغدر خنجر بسوک طاشدر
شید کرج صبره بجح نقره کومش فلس پول
شوکه دکن هم صلاح محرد زره اشلک
بو دوه سی راحله شاکله اسلوب یول
اول اذ قوات کل هات کتور سبها یوری
نعم خوش رب ازینس یا وز نلک داول
مفتعلن فاعلن بحرندی منسرح
قد صنع نوت ایله علملله عامل اول

حزن قیغو ضغن غل و حقد کین
جذب قزلق حب اجوز لوحرث اکیمه
عهن یوک منفوش اتلمش لون رنکدر
وقر اغر یوک اصرا غرلق عدل دنکدر
ابحر ارسز عورت و عورت سزار
جمعنه دیرلر ابا ما ای پس
اعتدا حددن تجاوز ایلمکدر
فک الغرمق دکر دیدز ایلمکدر
خمر شقمق عمز کوز قیمقدرر
سلب سویلمک نهب هم قاپمقدرر سویمکدر
شبل ارسلان یوریسی خزیر خوکدر
قرد میمون کلب سکدر جرو انکدر
ارب حاجت نهل لعب صلب صحت
جد اولولق جد ملک جد بخت
فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
زمره ارباب تقوی اده بولن غلب

غلب قالین باغچه لر دلب انجیدر چنار
دوح درخت عظیم روضه چمن مرغزار
رقد عطا ورکیدر متن مطار قدر
ستر غطا اورتدر ریطه وجلباب چار
حافد اوغل اوغلیدر اخوه قرنداشلر
جید بوین هامه باش عانه قسق هم ازهار
یعبس یوز برتار ینغض باش دبر در
یرهق قیلدیک یبطش محکم طوتار
جند کتیبه جری فلک سفینه کمی
بغل قطر قطر کدی سایه صاله طوار
نه کوزل بحر اولور بو بحر خفیف
وزنی سکا ایدهیم تعریف
فاعلات مفاعل فعلات
چون لطیفدر کلامی اولور لطیف
ومنه ایضا
رهط قوم قبیله عتره براق
شعب اولو قبیله شعبه بداق
جار قوکشی رقیبدر کوزجی
هم خلیط اوشرکدر اورتاق
جسد جسم جسم جثه بدن
اذن دیمشدر صماخ قولاق

طلبه
طلبه بیننه اوکی ولحیه صقل
وجنه یاک طور وسبی خد بناق
صره اوا و صره کبره دور
ملعقه کبجه قسعه کاسه چناق
استکانت خضوع باش اکلمکدر
ابتغا استمک فیشل قورقاق
حنطه بر قوم بغدایدر
دخی محصد اکر دراب اتلق
دابه برده یو پیان حیوان
بهمه سخله قوزی وجدی اغلاق
نحمه امتلا بدامه پیلجا
سنه دخی نعاس اتمز عماق
ای قنق دیمکدر این قنی
ان یا یوهم انثی الحاق
ادعجی قاره کوزلو یا زهلمکد
احذی بوکر عج فساق
فعلاتن مفاعلن فعلات
بونه بحر خفیفدر هله باق
ومنه ایضا
التماس استکره وطر حاجت
اختلاق افترا اذار زحمت
اصرادادا
افرادادارحمت

دیمه یغمر دیرم انك جمعی ـ نه دیمکدر علیم یغمر بیلدم
شیمه خوشدر شیم بونك جمعی ـ نه لغتدر وجدت بر یولدم

انبوبی بکا خبر ویریکوز
نه دیمکدر اوله منفرد یالکز

مستقیمدر مستقیم طوغریدر
مشرق لصش سارق اوغریدر
مقشعر دیر توب قیلی اورپان اوریه
مشحمز صیقلان دخی اوکن

البحر وافر

جهاد غزا واهبه یراق سیر عجری حینه کلان کماده
مفازه دزره مجنه سپر زمام یولار لجام اویان

قدس اولق کدر بلانوق قدد طاغنیق کبر قوجه لق
جلال کبی وقار اولوق خاز زیانه افك یلان

لغوب قیتی یر والمغدی اقول غرب طولنمغدی
زوال برح آیر المغدی غمام بولت ضبابه طومان

دهاق طلو عمیق درین عصیب قیتی نقب دلش
شواظ یلین نحاس دوتن سحابه بولت تبابه زیان

حمول محموله دوه که یوك کتوردر ولیم دکن بهیمه طوار
مسوده اتلفه صلتن مسوده هم نشانلو اولان

عجول ایوجی بلاصامق ذلول یاوش فند یونامق
حنك طمغ اولدی یتینی دماغ هم عذبه ولهجه زبان

نه ماللهدر نه ساحلدر بکم اولوق کمالدر
مفاعلتن مفاعلتن نه وافر اولور بحر روان

ومنه ایضا

رؤف عطوف اسرکیجی لمن کیمه کم یشاء دیلیه
صریخ مدد یتشدریجی برید بیك حدیث خبر شفا

شفاف یوروك غلاف یاخضر حجاب انك یاجه لیدر
وتین یرك طمار یدرد ورید بیونن ایکی طمر

رصاص قلای نحاس باقر شدید قتی حدید دمور
صدید صو وصوبیله ایرین جراده جکرکه ضب کلر

سمین سمز عجیف ارق نحیر دوه فولاجی بارق
جناح قناد جناح یازق نجاح کبی فلاح ظفر

رقیق اوبوجی نحاله کپك الم ترکوردمی دیمك
نجین فلك فراش دوشك اساس تمل نطاق کمر

اولنك آنلر انك سن طننالك واندن ذلك اول
لدنك قتنده لیس دکل لدی الحمد اقلوا اکر

یصیر اولور یکون کبی یغوص طالار یخوض کبی
یبوث دیر یبو کبی یدش کومر یثب سکر

شتا قیش اولور خریف خزان ربیع بهار نور جیجك
سرور کبی حبور فرح مرور کبی عبور کذر

جدید یکی رمیم چورك قصیر قصه نفیر بولك بلوك
صومعه حجره حلم کدك نبات کیجه بیوت اوه لر

مفاعلتن مفاعلتن ویرور لر اسه جهانه بنون
یوزکرد صوینه سن الله صاتون یوزا قلغنی جهانه دکر

[illegible]

جسر اولدی دخی جسر کوپریلمش
اسیر دخی بندی طوتلمش گرفتار
غنا خرجب حجارت طاشلی دره
لبن کرپیج جدار سور و دیوار
تجلی زینت نقش نقشلی متاع
آخر یوکلری ایمش اثقال اوزار
جبینا آلنک ایکی جانبیدر
دخی صدغ غوغدیره زلف دلدار
تجنب هم سورت سومکدر اما
کراهت سومکدر تجد انکار
تجمل ایمک امل امیدی دیرلر
جدل غوغا و خصومت سوق بازار
سنجیق براق شهیق آوازنا خوش
دُرس اسکی تُمرد بزک هموار
حبک بلزلقم بول اورتسیدر
عراب قارزه اسکوه یعنی رهوار
اروبی کسترون بکادیکدر
اذزد ونذر اجزینجی قورتار
اذناکاه اذاجون سوق صکره
کافی ای بنجه لا بدّ ناچار

البحر المضارع المكفوف

ریب المنون حوادث ایام عام سال
سلح وتحاق آیک صوکیدر اولی هلال
ابکار غدوه ایرته دخی قاره کوبجه
ظهر و ظهیره اویله وکن اورتسی زوال
سنجین طموده بر دره سجیل سنک گل
شنح اولدی نجل حرضی مرض خسته لی مجال
خیط ایلک ابره اکنه و سیم اکنه بوردسی
هم رش حوش لباس دخی رش بر بال
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات
مکفوف اولنجه بحر مضارع بولدی مثال
م

تلف لف

ومنه ایضا

تلقا بکا و طیف خیال و قبل عیان
اصعد آهدیه ویرمکه دی تحفه ارمغان
موسع غنی و مقتر معسر فقیردر
سیاره یولجی قافله در عیر کاروان
اکمام غنچه لر دخی جنات باغچه لر
بطیخ قاربوز بیله قاوندر بصل صوغان
قاروره شیشه اولدی قوادر شبه لر
مهراس هاون اولدی و مجمر بخوردان
ریعان عنوان اوله ایشک اولی
اخدان دوستان داخی شاب فتا جوان
نقر و صفیر صیقلغ ناقور سنک و صور
سطح او تو انی اولدی و مرقات نردبان
یا لیت ای نولیدی لن البته نحن بز
کیفه متی نجن انا بن انما همان
کیف
م
ومنه ایضا

غبرا زمین بادیه صحرا فنا اوری
ینبوع چشمه بئر قیو دُرجما قری

بشره دی درینک طیش یوزینه جلده دری
ادمه دی درینک ایج یوزینه عرق طمار
کبر اولو کیشیلر حنفا طوغرولر
نحر احملی اون ایکلق دوه در جمع اعشار
زینت وحلیه بزکدر ذهب ونضر التون
ورق اقجه وکمشدر حسب عد شماردر
اعتراض ازقری کلمک تجانف مائل
قهقری اردینه دونمک حرج واضیق دار
حطمه اسم جهنم لهب آتش یالکی
ساهره یریوزی اولدی قتره کرد غبار
ل اچون فی ده وبش مانه علی اوزره امی
ب ایله کم نجه الی نه کلا زنهار
فعلاتن فعلاتن فعلات فعلات
بورمل بحریدر کم اوله مخبون ای یار

البحر الرجز ایضا

زلفی یقینلق قربا قرابت
بشری نه مژده طوبی سعادت
بهجت سوزلک نضرت مثالی
فسحت کنکلک بسطت قیفلت

انقطاع اوزلمق شق سوقولوق
فتح اولدی جمع منفصل اولدی
سبا اولدی اولمق ابد ابعد
تنبانی عدودر تفصیل عدد
تنزیل اینمک ضر قتل
بلوغ ارشد حضرت
ما دام اندکجه قتلق
شقوق تفصیل قتول قنلق
ظلمت قرانلق ساعت قیامت
تقدیر حقده حکمت اتمه رزق
نفسی بلمک دوالنه
مستفعلاتن مستفعلاتن
ابلده سخاوت اول بوجه بحث
م

ومنه ایضا

النجم یلدز ثاقب درخشان | لماع ساطع وبراق تابان
الزرع اکمک انبت بتمک | الکیل اولچک المن باطمان
التمر خرما اللوز بادام | السبوع هفته اضحیه قربان
سابغ بغزده اسلی کجندر | صابغ قیوجی سابغ فراوان
ذبان قنمش شبعان طوقدر | ظمآن سوسز هم اخی عطشان
موصد قپنمش ممنون کسلمش | مهزوم صنمش مبهوت حیران
واحد احد بکر فرد وترتک | حتی الی دک شتی پریشان
خمس اللی ستون التمش | سبعون یتمش تسعون طقسان
آبا اتالر ابنا اوغلللر | احباب دوستلر اصحاب یاران
ابصار کوزلر افواه آغزلر | اذقان اکلکلر اشفاه مژکان
افراغ دکمک اصهار اریتمک | بولمق بیتورمک وجدان فقدان
فارضه بنارش حوقل بنارش | منبوش آچلمش مدهوش حیران

البحر المتقارب المثمن

مضاهی مشابه ازج انجه قاشلو الثمنی
مغاضب مخالف عوان اورته یشلو
افاضل اولولر اکارم ابولر
هم اراذل فرومایه پاسیز ترشدر

قارب دیلکلر اساطین درکلر | نفخ صوافون سقایت صوارماق
زر ابی دوشکلر ندر نوم اویخو | قراح آب صاف غدق آولدر چوق صو

وعاجم انا قبا اثاث اوق متاعی
مستوی مقام اولدی میزان ترازو
تنشل کسلمک تسلل سوشمک
تشاجر چکشمک ندر تاب ازو
مقیض مقدر مزحزح مبعد
تعاطی کرمک ندر سور بازو
تفطر تشقق تصدع یارلمق
دخل کلمک اولدی ذرنی بنی قو
فعولن فعولن بو بحر ابحره کویا
کلامک صدف اولدی معناسی لؤلؤ

انعقاد اوزه [illegible] خمار مسعود رنک
الحاف [illegible] طولمق دم تیغ ابرحامه
تدمیر هلاک اتمک تنبیک وقولق کسمک
[illegible] بوزرنق تخمیجه فیاس اوران
تنبیه [illegible] داد در دوادرمال
[illegible] جدی وندی اقتع اعبدار اومک
[illegible] دی و تدبیج دزنک سلبق ابلق وکمنس
سابق [illegible] اولدی راعی کودیجی جوبان
ساعی [illegible] اولدی

ومنه انطوی [illegible] شبیه اوصلیه
فیصل [illegible] محکمه [illegible] مثلثیه
خمر [illegible] حوق مثلثیه
[illegible] الک دیمک
حدور زینی [illegible] تعالو اکلیک
هدف اوق [illegible] کبی
[illegible] ندنک ندنر کبی
ترمیل بوز [illegible] نعاس کبی
تفرس [illegible] بیدارن
[illegible] سوزلو تقعو
اقا وبل سوزلو [illegible] وناظر نفابه
افق کوک کناری [illegible] اخت مددک
ذوی ابد وقندره [illegible]
تفرض تو جهله قصد الملک
جاده کوکر جلبه دجاجه طاوق
انام انس جانی دروثانه قاوق
خطره اغل مختلطه صاحبی
وشق فلمقدر حوابت سبی
اثر ایز مبتنه بور بلشدو
تبصر کوز بور یکم سنه کوستردر
فعولن فعولن فعولن فعول
سعادتندر اتمکم نصیحت قبول
تمام

عامه متحیر درهائم دخی اشفته | والهٔ قیه شید در تائه دخی سرکردان
املاق فقیر اولمق هم وجد غنی اولمق | اکرام اغرلامق هم ضیف قونق مهمان
انفال غنیمتلر ابطال بهادرلر | اثقال اغرلقلر ابجیل رسن اورغان
مسنون فوقر بالجق صلصال فور بالجق | فی حذف صقنی مدرار مطر باران
مفعول مفاعیل ای طبع وقد موزون | بحر هزج اخرب وزنده بود رمیزان

٢١ البحس

ارسلانه دی ضیغم و غضنفر | درخام واسد اسامه حی در
صه طمنه ولکوتری کهیدرک | ثعبانه بیوک یلان اژدر
قفل وارمی هلم کل دیمکدر | ایتان قچان متابه بکیزر
سکینه بجاق دی قرح یاره | هم رمح سکو قنات کوندر
انکال بوقاغولر هم اصفاد | اغلال بیون باغی دمورلر
ترتیل کلامی روشن اتمک | فانید نبات وقند وسکر
مثقار [illegible] اونده بزدر | تشنا ایکیش ریاح دور در
اعصار قاصفه ریح یلدر | حار استی صراط یول عرق در
قاصف قتی یل رخو خالی یل ورخاء | عاصف قتی یل مثالی صرصر
مفعول مفاعیل فعولن | مقبوض زبو بحره دیرلر

البحر الرجس

مائده خوان بر طعام میسره وسعت وغنا | اولدی کریم بنک نام منحه ونحله در عطا
درس تلاوت اوقمق دمدمه خشم قاقمق | منه وعطا جومق بغیه دلکه بغا رتا

حامیه قزمش اوددر ولی برد صوق برد طوله
ذفر دسخونت اسیلک وهدهد چقور آلا اوا

ضأن

ضائنه قیون بقر صغر معز کچی وذئب قورد
نمله قرنجه قمله بت ضفدع قورباغا خوک

تفتعل تفاعل ... بو علم بیل
بحر رجز ده حین وطی اولدی بو وزنیله روا

ومنه ایضا

حنث رهق کنا هدر حفره چقور شفا کنار
حبل کبر اولو کناه کهف قیو مغار غار
اتقن محکم ایلدی حاق احاط قابلدی حوب
غادر ترک ایدوب قودی آثر ایتدی اختیار
ینقذ قورتردیک یدر دفع ایدر دیک
سدره اغاج عنب اوزم ینبع بیش کویجمسی
یعزب کزلر یعلن ایلر آشکار

عشب

عشب اوت کلاء کیاه در مزرعه یعنی کشت زار
علم اوقومغله صید اولور یازمق او صیده قید اولور
جان ودلده حفظ ایدوب صقله که ایتمه فرار

البحر سریع

سدره نبودر عتبه آستان
کعب طبوق قدر قدم رجل اياق
قصه قصص اولدی سمر داستان
فخ ایلک عظم کمک استخوان
مضغه درات پاره‌سی شحم ایچ یاغی
خاصره ... بوکر قد بوی
لحم اتدی نفس جان قان
حوصله قرصاق معده شیردان

قارعه

قارعه وحاقه قیامت کونی
راجفه ورادفه در نفختان
بعثره اجماع وجفر بقدر
کرب قبح یاره ونبت صحان
آجن واسن متغیر صودر
نفحه قوقو غصه بوغزده طوران

مصحف

صحیفه بوجک کاله وجمعی صحائف
جفنه بیوک کاله وجمعی جفان
سیاحه سرای اورتسی ثاوی مقیم
مثعب میزاب اولور جاودان
داهیه وفاقره اولور بلا
هاویه بوش واهیه در چاره اولان
سحت حرام اولدی ومغرم اودکه
کسر صمق خسر خساره زیانه
حجره وسنور کدی اویش قرت
فاره صیچان حیه وافعی ایلان
قنفذه کرپی یه دیبور فهد پارس
قسوره ولیث هزبر ارسلان
لازم ولازب یاپشان نسنه در
منفجر ومنهمر آب ور روان

مستغفر ومخمصه اخلقدر
فحات ونغش دی ناکسان
نعمه بیرن فتنه بیدن قادکل
نعمه نیبه ییف ننه از دمخان

تعظم هم تکلوی صقلس دیلکن بلان
تکلید هم تحیص سوبس ککلم فاعلات
تفعلن تفعلن سکاورلر عباده
بحر سریعک

ومنه ایضا
ناصیه الن صدر بوکس ذات اوزر
قبضه اوج راحه دزال آیه سی
خنجره حلقوم بوغز وجه یوز
جبهه الن الکث
شعره دی قل حلق زانش ایلک
بلک مقله بنک دعین کوز
زهره چیچک ناهب آغ قوقوسی
سکوع
قرص جور کرده ملح نمک دیمغی طوز

عثمان مریم

ذوب ارمک ذر وهاور مقدر
نبنه صماله یارسید نقع بوز
فضه کومش قطر ارمش توجدر
زبره دمر پاره سیدر جمره کوز
قبوده مرهم هالی
نطبی کیک دش ثور اوکوز
عجل براغو ادلر

٥٧٠
٠٩١
٢٩٠
٩٥١
٣٦
٨٧

ضبر ضرز ضیم ستم جم چوق — سبع یدی تسع طقوز خمس بش
غیظ غضب قاقمغ نطق سوز — ثالث اوچنجی و ثلثون اوتوز

البحر الکامل

جمل و ابل دوه به دکل حمل قوزی و غنم قیونه
بودنه دوه و صغیر دبیحه سی مکی کله هدی جون

درجات مرتبه لردر زهرات و سوسنلردر
ثمرات اولم قیلنقلری و مجید اولو و مدید اوزون

ثبه طایفه و ثبات جمعی کفات جمع اولجق مکانه
سینه درتن و فزع خوف اولعب دخی لهو اویون

نذر ابتلادکه مکدر زمثله شکنجه سخط غضب
حجم ارم احد ثقه معتمد خشن و غلیظ عتل یوغون

حدق کوزک بیکی در و ثره بیرون درکی دور
دی زبد صونک کوپکیدر زعصبه سکر مجنبه

نخره جرورک غلقه سلک دعتبه اشک عقبه یوقش
لکد اسکا قبلک سندن اوک دمه لا تقول لیقول دیسون
لیقل

متفاعلن متفاعلن اوقو بحر کامل فاضل اول
علماسکا دیه فریه جهلا کا قلالر زبون

البحر الهزج المحذوف

منقضه دوشن شنه در زنل دوشردی
منقضه براکنده درر انس کوردی — غریب

غریب قیتی قاره و فاقع قیتی صرو
احوی قره ادهم کبی اسود قرردی

مسکوب اقیدلمش صو و مرکوم یغلمش
مخلوز فرونیش کبید رحمة ایشردی

فحش ته کارلش فاحشه بد فعل زنادر
الانه ضنونه حصحص برلشدی بلوردی

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
محذوف هزج اخرب مکفوف بودردی

ومنه ایضا

طاجونه دکومه دخی تنور ده قروندی
طبحی اوته قماچه کن ... سپورندی

فاکه متنعم اکل فاکهه میوه
ساعد ... کشتی خیم ... یورندی

هم ... قارش باجه قولچ مرفقه درسک
هم رشفه بلک سره کوبک بطنه قرندی

امتنبه دی مقعود و ... ترات
هم بارحه دون ... دیه دم ونیدی

غاسق ... اقان ... ایکدر
غسلین اکابکز دخی غسلیه دیلونزی

البحر الطویل
... غوص طالمقدر
... صا المقدر
... المقدر
... کالمقدر
... فلیمقدر
... طالمقدر
ومنه ایضا
... اوصانمقدر
... طوشانمقدر
... کورمکدر
... اویانمقدر
مطفف صتان ... تطاول
اوزنمقدر

بزل البحر علی ... المقصود

سریر اریکه تخت ارانک دسریر تختلر
سرادق سرابرده تونکو طیانمقدر

نجی و خفی سر دانش دیمکدر ستمی آدانش
قدیم عتیق اسکی تعنت اوغنقدر

حمیت نه عار اتمک دتصدی یوزدونمکدر
تبسم برز کولمک دخجالت اوتنمقدر

هبوط دنزول اینمک دصعود و عروج اغمق
وقود حصب دوترق توقدنه ینمقدر

البحر مضارع

مختار اوزیندولنمق مضمار دو عرصه میدان
معکوف حبس اولنمش سجن دحصیر و زندان

ربح اصحی عجد النون نجوم قاره دوتن
طرس بیاض کاغد ترس کنیف قلقانده

مصباح دیی چراغه منکات آنکدر یدر
نجاج آب جاری وهاج شمع سوزان

الواح تختهلردر صفوانه یوز تاش دوزطاش
آجام بیشهلردر غیضه ایله غابه اومان

خنان الدابجی نمام قوتیجی
ابنه اللیل بونجی دیه انسدر یابانجی
ابنه السبیل

اسرا کیجه ایله کیتمک اذبار اوقه دیرمک
کنف آیه کلیه بکرکه دیش بیش ضرس دیشان

مذموم ذم اولنمش فارد مرد بسرکش
مجذوذ یارلنمش غامر خراب دیران

عرش اولدر جسم اعظم اولدر محیط اجسام
هم عرش سقف خانه هم عرش تخت سلطان

عرشک دابجنه کرسی کرسی الجنده کوکلر
کوکلر الجنده یرلر جنبجوده بحر عمان

یرلر دردر معلق مرکزده نقطه واری
دوردر مزدونر فلکلر مانند چرخ کردان

مفعول فاعلات بحر مضارع بل
علم و کمال و حکمت کسب ایله اول داندان

البحر المحذوف المسدس

علیم عالم علام و دانا
قدیر مقتدر قادر توانا
قنوط خائب مأیوس نومید
نظیر ند ضد کفو همتا
شوریکم آنده در اول طور طاغی
اودیرکه آدیدر سینه وسینا
طوتی یز و آدیدر قرابنه شانکده
کم انده کوردی نار نوری موسی

ملکوت ملک عزت جبروت کی اولولق
نجم نه ایله نجم اندن لم معنیسی نجوندر
شیع و فرق بلوکلر هرب و فرار قچمق
محمد و محمود درکلر داخی ساریه ستوندر
نذر رعذل ملامت ذنجی بشق عمره زحمت
تعب نصب شقت سقم الم حنوندر
بقه جیب زیق کلمکده داخی نقب ثقب دلمک
خشب و خشب اغاجلر حطب و حصب اودندر
فعلات فاعلاتن دمکده بو وزنی مکفوف
کجه ابرلر اتا کلمکده هماله بو کوندر

البحر المجتث المجنون

حنیف طوغری عوج اکرلک نظیف اری
خفیف یکنی نحیف ارق و جفیف قوری
لحم ات صغر در احم بقه بله در
خیشم غیال و فیشم بوحجه لکده اکم اغری
سلاله نطفه منی در علقه اوینمش قان
کلاله شوالکم بو قدر اوغل و بدری
خلاق و حظ نصیب و شقاق تکشمک
فواق و فاق و راحت صداق حقیقه زن مهری

یانشقلو

یتو داعر اولور یستطیع قادر اولور
جمیع قاطبه و کافه جمله کسکتری
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات
بو عالمنه کلدک بلندن ال خبری
ودینه ایضا

البحر الرجز

داهی کیس و حاذق ذکی و زیرکدر
داهی و فاهم ذکی دنی ضعیف و کمدر
بطر سونکه دی اصطناع اوزینه بلک
رضاعت امجکه ثدیان هم اکی امجکدر
بعوضه سورسنکدر فراشه پروانه
ذباب فره سینک عنکبوت اورومجکدر
نجاد بوجه بنالر مهاد فوش دوشک
لحاف ملحفه یورغان قمیص کوملکدر
قز تعجب برامزایش قلمی زمان طویل
مریج قاره قیش هم بهیج کولجکدر
غریم داین و مدیون غرام دائم شر
صریم قطع اولنان انصرام اوزلمکدر
ثبور و ویل هلاک فتور سست اولمق
ابرو وسطه و امثل خیر و بکزکدر

١٦ درهم

١٤ درهم

البحر الرمل

رب صاحب رب هم پروردکار
غیب کیز در شهادت آشکار
وجهه قبله هم توجه اشمدر
شطر جانب اولدی حاجب پرده‌دار
عصف اکین چوپی و ریحان یپراغی
قرعه و یقطین قباق قثا خیار
قانص صیاد اوجی قید باغ
اصطیاد صید اولمق شکار
نکف استنکاف عار اتمکدرد
دین بورج بین فرقت شین عار
ساق اینجک سوق جمع دکه دیز
برق شمشک ودق یغمور ثلج قار
مبلسون نومید اولنلر کرّه کوچ
مخبتی ومتقی پرهیز کار
شعب ایکی طاغ آره‌سی هم طاغ یولی
شاطی اکری شط شاطی در کنار
صر صوق صرصر صوق یلدر در قتی
حاصب اول یلدر که اولا سنکبار

شب [illegible] کوزر شش اوزن کورتش آر
رخصل اردر [illegible] فرجل اردی یار
[illegible] اولدر [illegible] سکناه
[illegible] صلاح و هم [illegible] دردر
[illegible] جنک [illegible] کار
ورد اغیر [illegible] جیبر قودر
[illegible] جنبد قودر
[illegible] خوف و [illegible] یا [illegible] بازار
[illegible] قصد [illegible] ساکن اولدیار
[illegible] بر عمل [illegible] وار اندر دکار
فاعلات [illegible] جاک
[illegible] قرع م

سنکبار یوقی خفیف